

ΠΑΙΔΕΙΑ

ΣΥΣΚΕΨΗ

Βαβέλ η Χαρ. Τρικούπη

Και ο κ. Σ. Κοσμίδης εξέφρασε τη διαφωνία του με τη θέση του προέδρου του κόμματος

Το μεγάλο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει το ΠασοΚ στην πολιτική διαχείριση της θέσης που έχει διατυπώσει ο κ. Γ. Παπανδρέου υπέρ της αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος αναδείχθηκε κατά τη χθεσινή σύσκεψη της επιτροπής του κόμματος για την αναθεώρηση. Η σύσκεψη μεταράπηκε κατ' ουσίαν σε μια προσπάθεια με στόχο την εξεύρεση ενός... ευγενικού τρόπου έκφρασης των διαφορετικών θέσεων όσων διαφωνούν με την αναθεώρηση του άρθρου.

Χαρακτηριστικό στοιχείο της χθεσινής σύσκεψης ήταν ότι αναφανδόν υπέρ της αναθεώρησης τάχθηκαν μόνο δύο στελέχη: ο αρμόδιος για θέματα Παιδείας στο Κοινοβουλευτικό Συμβούλιο κ. Μ. Χρυσοχίδης και ο υπεύθυνος του ΠασοΚ για τη διαδικασία της αναθεώρησης κ. Θ. Πάγκαλος. Στην απέναντι όχθη, τις θέσεις τους κατά τις προοπτικές αυτές εξέφρασαν διεξοδικά ο κ. Ευ. Βενιζέλος, ο κ. Α. Λοβέρδος αλλά και ο κ. Σ. Κοσμίδης. Οι δύο πρώτοι περιέγραψαν εκτενώς τις διαφωνίες τους τόσο σε επιστημονική βάση (με την ιδιότητα του συνταγματολό-

γου) όσο και σε πολιτική, ενώ η τοποθέτηση του κυρίου Κοσμίδη εκτιμάται ότι προσθέτει ένα νέο στοιχείο στην εσωκομματική συζήτηση: είναι γνωστό ότι ο βουλευτής επικρατείας διατηρεί διάυλους επικοινωνίας με τον πρώην πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη και ως εκ τούτου η καθαρά πολιτική τοποθέτηση του ερμηνεύτηκε ότι έχει ιδιαίτερη βαρύτητα και συμπίπτει με τις θέσεις του κ. Σημίτη. Στην εισήγησή του ο κ. Κοσμίδης μίλησε για την αναγκαιότητα να μη δοθεί λευκή επιταγή στην επόμενη κυβέρνηση για τη

διατύπωση του προς αναθεώρηση άρθρου, καθώς θα πρέπει να θεωρείται παρακινδυνευμένη η εκτίμηση ότι η ΝΔ δεν έχει ελλείδες νικητές στις εκλογές ώστε να μην είναι εκείνη που θα έχει την ευθύνη διατύπωσης του.

Οι κκ. Βενιζέλος και Λοβέρδος από την πλευρά τους επισημάναν τις γνώστες θέσεις τους κατά της αναθεώρησης και μίλησαν ουσιαστικά για την αναγκαιότητα υπεράσπισης, διασφάλισης και ενίσχυσης του δημόσιου χαρακτήρα των πανεπιστημίων, σε αντίθεση με όσα θεωρείται

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΓΓ. ΚΩΒΑΙΟΣ

ότι μεθεξέως η ΝΔ με τη δική της πρόταση για το άρθρο 16.

Τα περισσότερα από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής απέφυγαν τις εκτενείς τοποθετήσεις, κάτι που - σύμφωνα με τις περισσότερες εκτιμήσεις - σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως συμφωνία με την αναθεώρηση του άρθρου. Διάχυτη είναι πάντως η αίσθηση ότι οι περισσότεροι βουλευτές, μέλη της επιτροπής ή μη, αντιπροσωπεύουν προβλήματα στις εκλογικές τους περιφέρειες καθώς οι ψηφοφόροι θεωρούν ότι στο θέμα της ανώτατης εκπαίδευσης ΠασοΚ και ΝΔ ταυτίζονται και όπως είναι φυσικό αυτό δημιουργεί πολιτικό πρόβλημα στη βάση του κόμματος.

Κατόπιν όλων αυτών, το ΠασοΚ προανατολίζεται στην προσπάθεια απεγκλιβισμού από τη συζήτηση για το άρθρο 16 και σκοπεύει να ριέει περισσότερο βόρος κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής στις δικές του προτάσεις για την Παιδεία συνολικά, καθώς και στις αποτυχίες της κυβέρνησης και της κυρίας Μαρίας Τσαννάκου στον κρισιμο αυτόν τομέα.

Ο κ. Γ. Παπανδρέου άφησε ανοικτό το «παράθυρο» για όσους επιθυμούν να διαφοροποιηθούν από τη θέση του ίδιου

Πονοκέφαλο προκαλεί στο ΠασοΚ η αναθεώρηση

Εσωκομματικές αντιδράσεις, αλλά και ενιαία κριτική στη ΝΔ με φόντο τις κινητοποιήσεις

Ο προβληματισμός των βουλευτών του ΠασοΚ που μετέκοι στην Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος βρήκε χθες προσωρινή διέξοδο. Με φόντο τις κινητοποιήσεις όσων αντιδρούν στην αναθεώρηση του άρθρου 16 αποφάσισαν να εκφράσουν τις διαφορετικές απόψεις τους, αλλά ταυτόχρονα να εμφανιστούν ως ενιαίο κόμμα και να ασκήσουν κριτική στις προθέσεις της ΝΔ. Η διάσταση που υπάρχει στο εσωτερικό του κόμματος δεν μπορεί να καλυφθεί, αντιθέτως διαφαίνεται μία τάση αύξησης όσων εκφράζουν επιφυλάξεις

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

Ο πρόεδρος του ΠασοΚ κ. Γ. Παπανδρέου συνομιλεί με τους κκ. Φ. Πετσάλλο (αριστερά) και Μ. Πασιγιάννη (δεξιά) κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του Κοινοβουλευτικού Συμβουλίου του ΠασοΚ

Γ. Παπανδρέου: «Λάθος σημαία το άρθρο 16»

Το ΠασοΚ τάσσεται υπέρ της αναθεώρησης του άρθρου 16 με το δικό του σκεπτικό και «ο ελληνικός λαός θα είναι εκείνος που θα αποφασίσει ποιο κόμμα είναι το ικανότερο και το πιο δειλόπιστο για να υλοποιήσει με τον εκτελεστικό νόμο που θα ψηφίσει η επόμενη Βουλή τη συνταγματική αλλαγή» για μη κρατικό μη κερδοσκοπικό ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Αυτό διακήρυξε χθες ο πρόεδρος του ΠασοΚ κ. Γ. Παπανδρέου αποσπληνίζοντας τη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης εν όψει της σημερινής συζήτησης στην Επιτροπή της Βουλής για την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Παράλληλα σχολιάζοντας τις κινητοποιήσεις και τη συμμετοχή σε αυτές νεολαίων του κόμματος δήλωσε ότι κατα-

νοει απόλυτα την «αγωνία των νέων» για την κατάσταση της Παιδείας, αλλά υπογράμμισε ότι «είναι λάθος σημαία το άρθρο 16» και αντιθέτως «το θέμα ουσίας είναι ο εκτελεστικός νόμος».

Για τον λόγο αυτόν ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε γέμμο που παρέθεσε χθες στους κοινοβουλευτικούς συντάκτες εκτίμησε ότι το κόμμα του δεν έχει λόγους να φοβάται προσφυγή της κυβέρνησης στις κάλπες με αφορμή τα ζητήματα της Παιδείας. «Μακάρι να ήμαρ γι' αυτό στις εκλογές» είπε, θεωρώντας ότι «το ΠασοΚ μπορεί να εγγυηθεί αυτό που δεν εγγυάται η ΝΔ, δηλαδή την υπεράσπιση και την ενίσχυση του δημόσιου χαρακτήρα του πανεπιστημίου» με τον εκτελεστικό νόμο που εκείνο θα προτείνει.

σε όσα προτείνει ο κ. Γ. Παπανδρέου. Διχασμένη εμφανίζεται και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠασοΚ. «Έχουμε βρεθεί ενώπιον μιας παράδοξης κατάστασης» ζήτησε να γνωστός βουλευτής. «Αν πούμε "ναι" στην αναθεώρηση του άρθρου 16, μας καταγράφουν στην ομάδα Γιώργου. Αν πούμε "οχι", είμαστε αυτομάτως της τάξης Βενιζέλου. Υπάρχουν όμως βουλευτές που έχουν τις δικές τους απόψεις και δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν σε αυτή την καταγραφή δυναμικών».

Η σημερινή επιτυχία των κινητοποιήσεων θα κρίνει πολλά. Ο κ. Παπανδρέου άφησε ανοικτό το «παράθυρο» για όσους επιθυμούν να διαφοροποιηθούν από τη θέση του ίδιου. Η άποψη που επικρατεί στα ηγετικά κλιμάκια του κόμματος είναι ότι η κατάσταση έτσι όπως διαμορφώνεται, παρά την ένταση, παρέχει μια μοναδική ευκαιρία στο ΠασοΚ να αναδείξει τις θέσεις του για τη μεταρρύθμιση που προτείνει σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

«Ως τώρα πραγματοποιήσαμε περισσότερες από 15 εκδηλώσεις για την Παιδεία. Κανένας δεν άκουγε τι λέγαμε. Ανατίθει τώρα υπάρχει ενδιαφέρον από τον κόσμο και να ακούσει και να συζητήσει» επισημαίνει συνεργάτης του προέδρου του ΠασοΚ. Σε αυτό το πλαίσιο το ΠασοΚ δεν θεωρεί ότι πρέπει να απαγορευτεί να προσπαθήσει να κερδηθεί τις αντιδράσεις ώστε να προμηθούν τα πνεύματα ή να αποτραπούν καταλήψεις. Δεν αποκλείεται αναλόγως των εξελίξεων να οργανωθούν κάποιες εκδηλώσεις ή να μιλήσει ο ίδιος ο κ. Πα-

πανδρέου σε στοχευμένα ακροατήρια (π.χ., πρωταίεσι). Αυτό πάντως δεν θα γίνει άμεσα επειδή «τα αφτιά τώρα είναι κλειστά».

Το μεγαλύτερο πρόβλημα για το ΠασοΚ είναι η νεολαία και η ΠΑΣΠ. Κάποια στελέχη του κόμματος πιστεύουν ότι η ομάδα Παναγιωτακόπουλου συνδυάζει τις αντιδράσεις για την αναθεώρηση του άρθρου 16 στη βάση της υπεράσπισης του πραγματικού σοσιαλισμού - «η σίση αυτή θα οδηγήσει σε λεηλασία του κόμματος από τα αριστερά» προειδοποιούν. Λένε επίσης ότι αυτό έχει αντίκτυπο σε μερίδα της νεολαίας, η

οποία υποκινείται και από τους καθηγητές που όμως αντιδρούν στην αναθεώρηση του άρθρου 16 για τους δικούς τους λόγους. Το προηγούμενο διάστημα στελέχη του κόμματος πραγματοποίησαν άτυπες συναντήσεις με μέλη της Νεολαίας προκειμένου να απαντήσουν στις απορίες τους και να τα πείσουν για την ορθότητα της πρότασης του κόμματος. Από ό, τι φαίνεται, οι συζητήσεις αυτές δεν απέδωσαν. Χθες στις συνεντεύξεις που έγιναν σε σχολές σε όλη την Ελλάδα η ΠΑΣΠ παντού επέταξε υπέρ των καταλήψεων. Αγκυρά στο πλευρό του ΠασοΚ αποτελεί και η

δραστηριότητα της Πρωτοβουλίας ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16, η οποία σφάταχκε από μέλη του ΠασοΚ. Η Πρωτοβουλία ξεκίνησε σαν μια περιθωριακή αντίδραση κυρίως πρώην στελεχών της Νεολαίας ΠασοΚ - η οποία διαλύθηκε με απόφαση του κ. Παπανδρέου και δεν έχει επανασυσταθεί -, σύντομα όμως εξελίχθηκε σε κίνημα το οποίο ενσωμάτωσε τους διαφωνούντες με την αναθεώρηση του άρθρου 16, εργαζόμενους, αριστερούς στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και - όπως λένε οι επικεφαλής - όλες τις τάξεις της Νεολαίας του κόμματος.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Χαμηλοί τόνοι στη Βουλή από την κυβέρνηση

Με βασικό στόχο να διατηρήσει το κλίμα συναίνεσης, το οποίο δημιουργείται από τη συμφωνία των δύο μεγαλύτερων κομμάτων, προετοιμάει σήμερα στη Βουλή η κυβέρνηση για να συζητήσει την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος που αφορά την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων. Κατά τη διήμερη συζήτηση στην Επιτροπή Αναθεώρησης, την κυβέρνηση θα εκπροσωπήσει ο υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Πρ. Παυλάπουλος, ο οποίος έχει την εντολή του Πρωθυπουργού να ακολουθήσει μετριοπαθή στρατηγική χωρίς αναφορές στο παρελθόν και στα πεπραγμένα της προηγούμενης κυβέρνησης, για να μην αναλυρωθεί η πολιτική αντιπαράθεση που διαρκούσε ως τον περασμένο μήνα.

Για τον ίδιο λόγο θα απουσιάσει από τη συζήτηση ο υπουργός Παιδείας κυρία Μαρλέτα Γιαννάκου, η οποία αρχικά εξέφρασε την επιθυμία να παρέμβει στη διαδικασία χωρίς όμως να της επιτραπεί από το Μέγαρο Μαξίμου. Σύμφωνα με πληροφορίες άλλωστε, ο Πρωθυπουργός εξέφρασε χθες τη δυσφορία του και για τις δηλώσεις που έκανε προχθές η υπουργός για τις αλλαγές στο σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων, αλλαγές τις οποίες αναγκάστηκε τελικώς να ανασκευάσει χθες η κυρία Γιαννάκου μετά το πέρας της Κυβερνητικής Επιτροπής διευκρινίζοντας ότι δεν συζητούνται αλλαγές ως τις εκλογές.

Τις θέσεις της πλειοψηφίας για την αναθεώρηση του άρθρου 16 θα αναπαύσει ο γενικός εισαγγεστής της ΝΔ κ. Π. Παναγιωτόπουλος ο οποίος θα καλέσει το ΠασοΚ να στριέξει και με την ψήφο του τη συγκεκριμένη διάθεση ψηφίζοντας την αναθεώρησης με τη ευρεία πλειοψηφία, και θα επαναλάβει την πρόθεση της κυβέρνησης να στριέξει και να αναβαθμίσει τη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση.

«Τα νέα ιδρύματα θα λειτουργούν συμπληρωματικά σε σχέση με τα κρατικά και δεν χρηματοδοτούνται από την πολιτεία» αναφέρεται χαρακτηριστικά σε κείμενο σημείων πολιτικού λόγου που εκδόθηκε χθες από τη Ρηγγίλλης και προσιτάει ότι η ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων δεν σημαίνει ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.